

С.О. Зубков, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ КЕЙСІВ

Проблема практичної підготовки студентів вищих навчальних закладів є актуальною, оскільки вирішення важливих завдань соціально-економічного розвитку в Україні можливе тільки за умови висококваліфікованих фахівців-професіоналів, спроможних забезпечувати ефективність своєї праці. Вирішення завдання посилення практичної підготовки студентів є нагальним та потребує сучасних підходів.

Підготовку студентів економічних спеціальностей у провідних ВНЗ України з орієнтацією на практичну діяльність, як правило, здійснюють із застосуванням кейс-методу, сутність якого полягає у розв'язанні бізнесових ситуацій, що описують практичну діяльність підприємств (ринків) і розроблені для досягнення конкретних цілей навчання.

Основними перевагами використання кейсових технологій є:

- зростання інтересу студентів до занять (студентську молодь зазвичай цікавлять реальні проблеми та завдання, які виникають у підприємницькій практиці);
- можливість побудувати динамічне заняття (завдяки внесенню в аудиторію атмосфери підприємництва шляхом створення імітованих команд підприємців, компаній тощо);
- поглиблення розуміння теорії і практики бізнесу (на основі розгляду теорії з позиції практиків);
- формування рис аналітика, організатора, лідера (під час виконання творчих індивідуальних завдань);
- виховання почуття і відчуття команди та набуття навичок роботи в колективі (протягом усього періоду навчання, оскільки виконання командних завдань неможливе без узгодження дій та розподілу функцій з колегами по команді);
- розвиток умінь грамотної презентації результатів дослідження та самопрезентації (під час представлення та обговорення результатів виконання завдань на семінарських заняттях) та ін.

Підготовка кейсу є надзвичайно складним завданням для викладача. Від якості підготовки кейсу залежить чи вдасться викладачу реалізувати наведені переваги від його використання. Для кейсів більшою мірою властивий статичний характер, який проявляється у фіксуванні певної ситуації на певний момент часу.

Проблематичним є постійне оновлення матеріалів кейсу внаслідок обмеження інформації про діяльність різних суб'єктів господарювання.

Для вирішення проблеми статичності кейс-методу, було апробовано новий підхід посилення практичної підготовки студентів економічних спеціальностей. В рамках участі Науково-дослідного центру «Економічні проблеми розвитку підприємництва в Україні» Харківського державного університету харчування та торгівлі реалізації «Програми підтримки розвитку підприємництва у м. Харкові на 2012–2017 роки», зокрема модернізації інтернет-ресурсу інвестиційної діяльності «Інвестиційний атлас міста Харкова» було розроблено ресурс (<http://advice.invest.kharkov.ua>), за допомоги якого в дистанційному режимі надається консультаційна допомога суб'єктам господарювання в розробці бізнес-планів, інвестиційних проектів, підвищенні ефективності господарської діяльності тощо. Суб'єкти підприємницької діяльності зверталися із запитом у вирішенні певної практичної ситуації, яка також паралельно з викладачами пропонувалася для вирішення студентам, завдяки чому вони мали можливість вирішувати конкретні практичні завдання, які на сьогодні є актуальними в підприємницькій діяльності.

Затребуваність такого підходу проявляється у тому, що бізнес часто потребує свіжого, нестандартного погляду на вирішення певних ситуацій, з якими стикаються у своїй діяльності. Певна відірваність вітчизняної освіти від практики потребує інтеграції реальних практичних ситуацій у навчальний процес. Можливість взяти участь у вирішенні реальних практичних завдань дозволить підвищити зацікавленість студентів у вивченні різних фахових дисциплін з одного боку, а з іншого – надасть можливість іншій стороні одержати значну кількість підходів до вирішення однієї ситуації, що забезпечить їм вибір найкращого варіанту.

Наявність у студентів компетенцій, набутих ними при вирішенні реальних кейсів допоможе їм швидко знайти досконале практичне рішення на своєму робочому місці. У свою чергу, із упровадженням у навчальний процес кейс-методу, викладачі отримають можливість самовдосконалюватися, по-іншому мислити й оновлювати власний творчий потенціал. Внаслідок використання кейс-методу викладачі не просто передають знання, а навчають здатності справлятися з унікальними і нестандартними ситуаціями, зосереджуючи свою увагу на навичках аналізу та прийняття рішення.